

BIULETYN

EUROREGIONU GLACENSIS

3/2023

**Fundusz Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis 2014-2020
został zakończony konferencją podsumowującą**

więcej na stronie 3-5

WSTĘP

Cudownie jest, gdy mamy wokół siebie wspaniałych ludzi, którzy nigdy nie pozwalają nam na bezczynność. Taka sytuacja - dzwoni telefon i słyszysz: „Witam Prezesie, już dawno nic dla nas nie pisałeś, a teraz potrzebujemy artykułu wprowadzającego. Wprawdzie miał być gotowy już wczoraj, ale ponieważ jesteśmy dla Ciebie miłe, dajemy Ci tydzień czasu. Artykuł musi być miły, zabawny i przede wszystkim optymistyczny”.

I na tym mógłbym zakończyć. Napisałem to najważniejsze – otaczają mnie wspaniali ludzie, co jest bardzo optymistyczne.

W dzisiejszych czasach trudno jest być optymistą. W tym miejscu chciałbym posłużyć się słowami słowackiego aktora Marka Ťapáka – „Straciliśmy instynkt samozachowawczy, nie mamy współczucia, nie mamy wizji, tylko przeżywamy. Straciliśmy radość, ale zyskaliśmy gruboskórność, cynizm i zgłupieliśmy”. Wygląda na to, że żyjemy w swoich bańkach społecznych, w których utwierdzamy się w przekonaniu, że nasze zdanie jest właściwe, a każde inne jest nie do przyjęcia. Jesteś po prostu albo po jednej, albo drugiej stronie, nic innego nie

istnieje. Świat jest albo biały, albo czarny, mówienie o innych kolorach jest niepoprawne.

Prawda jest jednak zupełnie inna. Pożądane jest, aby mówić o wszystkich innych kolorach. Ponieważ musimy sobie uświadomić, że każdy jest otoczony wspaniałymi ludźmi, których lubi zobaczyć, spotykać się z nimi i w danej chwili po prostu tylko istnieje, bez jakichkolwiek poglądów, obaw czy postaw.

Niedawno odbyła się nasza konferencja i patrząc wstecz, jestem przekonany, że wszyscy świetnie się tam czuli. Prelegenci wyczerpali temat, ale nie słuchaczy. W hotelu dbano o nas jak o dzieci, a wyróżnionym osobom sprawiło radość, że ktoś zauważył ich codzienną pracę i powiedział im DZIĘKUJĘ.

Podsumowując, ponownie posłużyłbym się słowami utworu Jarka Nohavicy – „był po prostu czas na obowiązki i czas na zabawę” i sparafrazowałbym to odnosząc do naszego życia, że jest czas na obowiązki, kontemplacje i zabawę. Jestem bowiem przekonany, że pozwoli nam to zobaczyć wszystkie te kolory, a w nich tych wspaniałych ludzi w naszym otoczeniu.

Ing. Miroslav Kocián
prezes stowarzyszenia

KONFERENCJĄ PODSUMOWUJĄCĄ

Fundusz Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis 2014-2020 został zakończony

W dniach 20-21 września 2023 r. w miejscowości Velichovky odbyła się konferencja podsumowująca program Fundusz Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis 2014-2020. Głównym tematem było podsumowanie minionego okresu zarówno z punktu widzenia Zarządzającego Funduszem Mikroprojektów, jak i samych wnioskodawców. Znaczenie współpracy transgranicznej potwierdziło także duże zainteresowanie uczestników i obecność wielu ważnych osób, takich jak przedstawiciele ministerstw, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Kraju Hradeckiego i Pardubickiego, a także europośła Tomáša Zdechovskiego.

W przedpołudniowej części programu pierwszego dnia kierowniczkę FMP, z polskiej strony Bernadeta Tambor i z czeskiej strony Jana Čejpová, przedstawiły informacje podsumowujące okres 2014-2020 dotyczące liczby zreali-

zowanych projektów i wykorzystanych środków finansowych. Następnie odbyła się prezentacja wybranych wnioskodawców z osi priorytetowej 2 - Turystyka. Zaprezentowało się Muzeum Starych Maszyn w Žamberku, Stowarzyszenie HOVRCH, Gmina Złoty Stok oraz Muzeum Dawnego Kupiectwa w Świdnicy. Część popołudniowa poświęcona była osi priorytetowej 4 Współpraca instytucji i mieszkańców, w ramach której swoje projekty zaprezentowały Komenda Krajowa Policji Kraju Hradeckiego, Miasto Červený Kostelec, Gmina Radków oraz Gmina Kłodzko. Na zakończenie prezentacji przedstawiciele Euroregionu Glacensis przedstawili uczestnikom plany na nowy okres programowania 2021-2027.

Następnie Euroregion Glacensis wręczył wyróżnienia wybranym instytucjom za efektywne wykorzystywanie środków i kreatywne przygotowanie projektów.

Drugi dzień konferencji poświęcony był prezentacji dobrych praktyk w zakresie wykorzystania środków Funduszu Mikroprojektów. Odwiedzono Hospital Kuks, dom towarowy Wenkego, który jest częścią Muzeum Miejskiego w Jaroměřu oraz twierdzę Josefov.

Sekretariat Euroregionu

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

DIAGNOZA STANU PARTNERSTW MIĘDZY SAMORZĄDAMI LOKALNYMI z Dolnego Śląska i kraju hradeckiego

Euroregion Glacensis uczestniczył w tym roku w bardzo ciekawym partnerstwie, którego efektem było zdiagnozowanie stanu polsko-czeskich partnerstw między samorządami. Fundacja Partnerstwa Międzynarodowego z siedzibą we Wrocławiu wraz ze Stowarzyszeniem Euroregion Glacensis realizowała projekt pn. **Partnerstwa samorządów lokalnych Dolnego Śląska i Czech**, finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP w ramach konkursu grantowego: Forum Polsko-Czeskie na rzecz zbliżenia społeczeństw, pogłębionej współpracy i dobrego sąsiedztwa 2023.

W ramach projektu przeprowadzono badania wśród miast i gmin kraju hradeckiego, a po stronie polskiej także powiatów i samorządu województwa z Dolnego Śląska na temat współpracy i partnerstw z samorządami w Czechach/Polsce. Celem badania ankietowego było zbadanie sektora samorządowego, rozpoznanie obecnego stanu wiedzy na temat ofert współpracy transgranicznej i możliwych per-

spektyw współpracy zagranicznej między samorządami, w celu opracowania działań, które powinny zostać podjęte w celu wspierania partnerstw między samorządami lokalnymi.

Efektem projektu był raport podsumowujący, zawierający wyniki tych badań, w tym rekomendacje dla poszczególnych instytucji, dotyczące dalszego rozwoju współpracy transgranicznej. **Raport można znaleźć na stronie internetowej:**

🔗 <https://www.euro-glacensis.cz/partnerstvimistnichsamosprav.html>

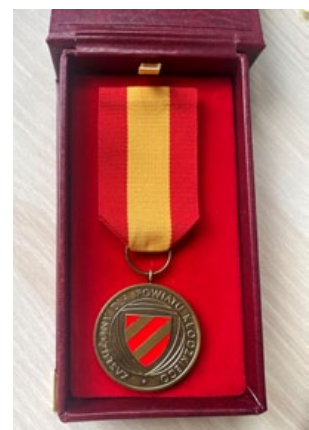
Główną rekomendacją dotyczącą współpracy samorządowej na polsko-czeskim pograniczu jest kontynuacja całości współpracy, która już obecnie funkcjonuje. Współpraca na tym pograniczu jest różnorodna, obejmuje szeroki wachlarz tematów, angażuje wiele samorządów, instytucji i podmiotów społeczeństwa obywatelskiego. Ważne, aby działania były kontynuowane, a nowe elementy pojawiały się ewolucyjnie i w miarę pojawiania się nowych potrzeb po obu stronach granicy.

Cały projekt został zakończony konferencją podsumowującą w dniu 24.10.2023 r. w siedzibie Powiatu Kłodzkiego.

ZASŁUŻONY DLA POWIATU KŁODZKIEGO

Uroczystość wręczenia honorowych odznaczeń

W Auli Arnoszta w I Liceum Ogólnokształcącym im. Bolesława Chrobrego w Kłodzku, 6 października 2023 r. odbyła się uroczysta sesja Rady Powiatu Kłodzkiego, podczas której wręczone zostały Odznaki honorowe „Zasłużeni dla Powiatu Kłodzkiego”. Wśród odznaczonych znaleźli się Miroslav Kocián – Prezes Euroregionu Glacensis, Bernadeta Tambor – Sekretarz polskiej części Euroregionu Glacensis oraz Jaroslav Štefek – Sekretarz czeskiej części Euroregionu Glacensis.

W uroczystej sesji Rady Powiatu udział wzięli samorządowcy powiatu kłodzkiego oraz zaproszeni goście – wśród nich był także Czesław Kręcichwost, Prezes Euroregionu Glacensis.

Odznaka przyznawana jest uchwałą Rady Powiatu, osobom i organizacjom za zasługi dla powiatu kłodzkiego, znaczący wkład w jego rozwój oraz promocję w kraju i zagranicą. Została ustanowiona uchwałą nr VIII/64/2015 Rady Powiatu Kłodzkiego z dnia 30 września 2015 r. w sprawie ustanowienia Odznaki Honorowej Powiatu Kłodzkiego, ustalenia jej wzoru, zasad i trybu nadawania oraz sposobu jej noszenia. Od 2016 roku Powiat Kłodzki uhonorował już 109 osób oraz 17 organizacji. W tym roku odznaczonych zostało 16 osób oraz jedna instytucja. Miroslav Kocián i Jaroslav Štefek są pierwszymi obcokrajowcami, którym przyznane zostało odznaczenie „Zasłużony dla Powiatu Kłodzkiego”.

EUROPEJSKIE UGRUPOWANIE WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ NOVUM (EUWT)

Od października 2022 roku realizujemy projekt **"Wspólnie dla Ukrainy"**, który jest współfinansowany przez Unię Europejską w ramach programu INTREREG V-A Republika Czeska - Polska. Projekt zostanie zakończony do końca grudnia bieżącego roku. W związku z falą migracyjną,

która nastąpiła po inwazji Rosji na Ukrainę, Komitet Monitorujący wyżej wymienionego programu zareagował, ogłaszając nadzwyczajny nabór projektów, dotyczących działań w tym zakresie. Naszymi partnerami są KARR Jeleń-Góra, Fundacja Inicjatyw Polsko-Ukraińskich PRZYSZŁOŚĆ ze Świdnicy, Kraj Hradecki, Biblioteka Krajska w Pardubicach, Stowarzyszenie TULIPAN z Jablonca nad Nisou, Powiatowa Izba Gospodarcza z Liberca i Powiatowa Izba Gospodarcza z Jablonca nad Nisou. Przygotowując projekt, zwróciliśmy się do wszystkich potencjalnych partnerów, o których wiedzieliśmy, że są bezpośrednio zaangażowani w walkę z kryzysem uchodźczym.

Główne działania projektu obejmują integrację uchodźców wojennych z Ukrainy w ramach procesów w instytucjach państwowych zajmujących się migracją zarobkową, tworzeniem punktów pomocy, realizacją seminariów integracyjnych i giełd pracy. Jestem przekonany, że wszystkie działania realizowane w ramach projektu znacząco przyczyniły się do osiągnięcia głównego celu, jakim jest pomoc uchodź-

com wojennym w ich integracji z polskim i czeskim społeczeństwem. Jako EUWT NOVUM zorganizowaliśmy różne spotkania zarówno dla urzędów zaangażowanych w te procesy, jak i organizacji pozarządowych. Spotkania te służyły w szczególności zapoznaniu się z projektami realizowanymi po drugiej stronie granicy, wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk. Ostatnie dwudniowe spotkanie było przeznaczone bezpośrednio dla uchodźców i ich organizacji. Bardzo ciekawym doświadczeniem było zobaczyć integrację z polskim i czeskim społeczeństwem z ich punktu widzenia.

Wierzę, że wszystkie zaplanowane działania uda nam się wraz z partnerami projektu pomyślnie zrealizować do końca roku. Osobiście uważam, że realizacja projektu skierowanego do uchodźców wojennych z Ukrainy jest bardzo korzystna i cieszę się, że mogliśmy się choć w niewielkiej części do tego przyczynić.

Miroslav Vlasák
dyrektor EUWT NOVUM

PRĚKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

RATUSZ W STRZELINIE ... JAK FENIKS Z POPIOŁÓW

Strzelin, miasto w województwie dolnośląskim, chlubi się wielowiekową historią. Najstarsze zapisy źródłowe wskazują na istnienie tej miejscowości już w trzynastym wieku. Prawa miejskie Strzelin uzyskał w roku 1292 z nadania Bolka I Świdnickiego zwanego także Surowym władcy księstwa świdnicko-jaworskiego. Według ówczesnej praktyki, jednym z głównych przywilejów miasta lokowanego był samorząd. Najważniejszą rolę odgrywała w nim rada miejska, która w Strzelinie rozpoczęła działalność w roku 1306. Wcześniej powołano natomiast ławę miejską, czyli sąd samorządowy.

Tutejszy ratusz – stała siedziba rady i ławy - powstał najprawdopodobniej z rozbudowy kamiennej wieży na planie kwadratu, pełniącej początkowo rolę miejskiego więzienia. Do wieży po stronach południowej i wschodniej dobudowano murowany gmach o podstawie w kształcie litery „L”. Piwnice ratusza przeznaczono na karczmę i magazyn, a parter został siedzibą miejskiej kancelarii oraz wzorcowej wagi, wyznaczającej standardy handlowe dla strzelińskich kupców. Na pierwszym piętrze umieszczono salę obrad oraz sąd miejski wraz z pomieszczeniami administracyjnymi. Poddasze ratusza służyło jako nowa siedziba aresztu miejskiego. Od strony zachodniej, przy wieży ratuszowej, wzniesiono ponadto dom handlowy, mieszczący kramy i lada kupieckie. Okazały obiekt, świadczący o randze i prestiżu Strzelina, został wybudowany w początkach XIV wieku w południowej części rynku. Zamożność strzelińskich mieszczan pozwoliła już po stu latach na gruntowną rozbudowę ratusza, tym razem w obowiązującym wtedy stylu późnogotyckim.

Niestety, budowla wkrótce padła ofiarą pożaru, powszechnej plagi ówczesnych miast o głównie drewnianej zabudowie. Odbudowa, podjęta w roku 1564, zmieniła wygląd ratusza, któremu nadano styl renesansowy i znacznie powiększono jego bryłę. Tragiczny dla Strzelina wiek XVII

dotknął również architektoniczny symbol miejskiej samorządności – w roku 1619 spłonęła wieża ratusza, którą jednak odbudowano już po roku. Wielka klęska miasta – grabież i podpalenie przez obce wojska w roku 1633 – nie ominęła siedziby władz Strzelina. Tutejszy ratusz splądrowano i zdewastowano. Nieco później, w roku 1648 wieża uległa budowlanej katastrofie – zaważyła się jej górna część, uszkadzając przy upadku budynek ratusza. Szkody usunięto w ciągu roku. Na początku wieku XVIII ratusz ponownie uległ pożarowi, który najdotkliwiej uszkodził wieżę. Na jej odbudowę trzeba było aż trzydzieści lat. Po blisko stu latach od uderzenia pioruna podczas gwałtownej burzy wieża ratuszowa znowu stanęła w ogniu. Już w kilka lat później ponowny pożar znowu uszkodził strzeliński ratusz.

Tym razem odbudowa obiektu wiązała się z gruntowną zmianą jego stylu na modny wówczas neogotycki. Zmniejszono wówczas wysokość wieży, usuwając z jej górnej części renesansową attykę. Ten stan ratusza przetrwał aż do końcowego okresu II wojny światowej. W roku 1945 ratusz uległ pożarowi, a wieża została zburzona. Pozostała jedynie jej najniższa, czworoboczna kamienna kondygnacja. Podczas powojennej odbudowy miasta zaniedbano sprawę

rekonstrukcji ratusza i jego wieży. Stan ten trwał aż do początków XXI wieku. Decyzja władz samorządowych Strzelina o odbudowie ratusza zapadła w 2003 roku, 2004 roku zostały oczyszczone piwnice ratuszowe. W roku 2005 rozpoczęła się odbudowa wieży ratuszowej. Początkowa faza prac obejmowała rewitalizację zachowanej podstawy wieży i umożliwienie dalszych działań. Do roku 2011 nadbudowano zasadniczy korpus budowli do wysokości 38 metrów oraz skonstruowano ozdobny hełm, który w listopadzie tego roku został osadzony na szczycie wieży, która osiągnęła docelową wysokość 72 metrów.

Uroczyste udostępnienie obiektu nastąpiło w 720. rocznicę nadania praw miejskich Strzelinowi, w czerwcu 2012 roku. Prace budowlane ruszyły w roku 2020, a w 730. rocznicę lokacji Strzelina na murach ratusza odsłonięto pamiątkową tablicę, przypominającą nadanie praw miejskich.

15 września 2023 miał miejsce dzień otwarty ratusza a 23 września 2023 roku nastąpiło oficjalne otwarcie obiektu przez Burmistrza Miasta i Gminy Strzelin Dorotę Pawnuk.

ODWIEDŹ NOWE MUZEUM KARKONOSZY

Po sześciu latach przebudowy 1 listopada otwarto nowe Muzeum Karkonoszy. Ponadczasowa i interaktywna wystawa dokumentuje nie tylko historię wyjątkowej przyrody, ale także jej związek z losami ludzi żyjących w górach. Zobaczysz tu **meandry Łaby**, karkonoskie wodospady i autentyczną górską łąkę pełną chronionych roślin i kwiatów. Poznasz postać Ducha Gór, z lekkim dreszczykiem na plecach zobaczysz **widmo**.

Odkryjesz karkonoskie rzemiosło, obejmujące **pasterstwo wysokogórskie**, produkcję szklarską i gospodarkę leśną. Zejdiesz do **sztolni górniczej**.

Poczujesz przerażenie patrząc na największe katastrofy ekologiczne, a także te ludzkie, do który należą **losy sudeckich mieszkańców** podczas i po II wojnie światowej. Pospacerujesz po **karkonoskim lesie**, który na przestrzeni lat zmagał się z własnymi klęskami żywiołowymi.

Muzeum Karkonoszy jest czynne codziennie oprócz poniedziałków od **godziny 9 do 17**. Zachęcamy do odwiedzin z dziećmi. Przygotowano dla nich **grę**, która oprowadzi ich po wszystkich wystawach. Można tu spędzić jedną godzinę albo dwa dni. **Bilet jest ważny przez 48 godzin** i odwiedzający sam decyduje, w jaki sposób z niego skorzysta.

Więcej na:

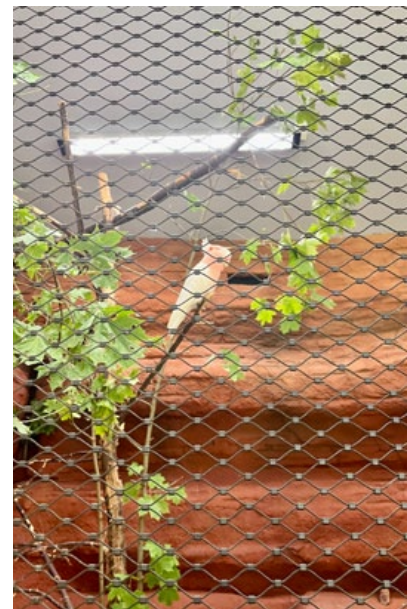
https://www.krkonose.eu/navstivte-nove-muzeum-krkonos?utm_source=news&utm_medium=email&utm_campaign=campaign&utm_content=campaign

LETOHRAD MA NOWO WYREMONTOWANĄ ORANŻERIĘ

Miasto Letohrad w latach 2021-2023 przeprowadzało szeroko zakrojone prace budowlane i sadownicze w parku pałacowym i jego bliskim otoczeniu. **Główna część robót budowlanych polegała na odrestaurowaniu zażytkowego budynku oranżerii zbudowanego w XIX wieku, który znajduje się w parku pałacowym.**

Jego pierwotną funkcją była ochrona roślin. Była to w zasadzie ogrzewana szklarnia dla egzotycznych roślin, które nie przetrwałyby zimy na przedgórzu Gór Orlickich. Podczas robót budowlanych odkryto bardzo dobrze zachowany oryginalny XIX-wieczny system ogrzewania szklarni, który udało się zachować w autentycznej formie. Konieczne było również spełnienie innego wymogu konserwatorów zabytków, a mianowicie zachowanie oryginalnego wyglądu budynku. Lewa część jest obecnie ponownie wykorzystywana jako oranżeria i mieści egzotyczne rośliny subtropikalne, bonsai

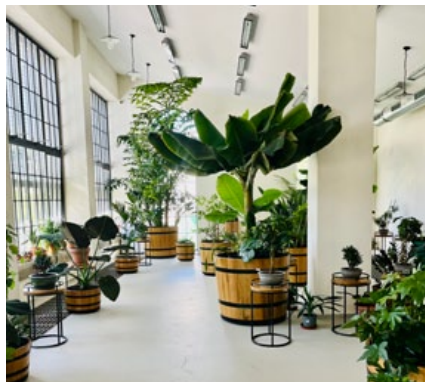
i kwiaty z dalekich krajów, natomiast w prawej części prezentowane są australijskie zwierzęta - papugi i ryby. Znajduje się tam model Czerwonej Skały w Australii, który stanowi scenerię dla gigantycznej woliery z australijskimi papugami. Umieszczono tu również duże akwarium morskie. Drugą częścią projektu były prace sadownicze, które obejmowały renowację tarasu

pałacowego, parku pałacowego oraz utworzenie nowego ogrodu edukacyjnego, znajdującego się na terenie dawnego pałacowego ogrodu. W parku i na tarasie pałacowym odnowiono niektóre ścieżki, posadzono nowe drzewa, a istniejące poddano specjalistycznej pielęgnacji. Na terenie, gdzie dawniej znajdował się pałacowy ogród owocowo-warzywny dla dawnego właściciela posiadłości, powstał ogród edukacyjny z labiryntem stworzonym z buków i trzema miniaturami zabytków kultury z terenu partnerskiego polskiego miasta Niemcza, rabatami historycznych róż i ziół, a także elementami zabawowymi.

W zachodniej części posadzono historyczne odmiany jabłoni, grusz i wiśni, które w przeszłości były typowe dla tego regionu. Otoczenie uzupełniają nowo zainstalowane elementy drobnej architektury. Wszystkie opisane powyżej miejsca udostępniono do zwiedzania pod koniec maja 2023 roku.

Wszystkie powyższe działania zostały zrealizowane w ramach projektu pn. **Nimptsch nas łączy**, którego partnerem wiodącym było miasto Letohrad, a partnerem projektu była Gmina Niemcza.

Regional Development Agency

MUZEUM STARYCH MASZYN I TECHNOLOGII W ŻAMBERKU

Muzeum Starych Maszyn i Technologii jest organizacją non-profit zajmującą się ratowaniem i renowacją zabytkowego sprzętu prezentującego rozwój czeskiego przemysłu w XX i XIX wieku. Od 2010 roku działa w dawnej fabryce włókienniczej Vonwiller&Comp. (Mosilana) w Žamberku. Jego celem jest prezentowanie odwiedzającym maszyn parowych i innego zabytkowego sprzętu w autentyczny, ciekawy i interaktywny sposób. Interaktywność w naszym przypadku oznacza, że większość eksponatów jest w pełni funkcjonalna i prezentowana publiczności podczas wydarzeń tematycznych, na ile to możliwe w naturalnym historycznym otoczeniu.

Muzeum stopniowo buduje poszczególne wystawy, które dotyczą różnych gałęzi historycznego sprzętu i ich rozwoju. Na przestrzeni lat realizowano różne projekty, dzięki którym stopniowo poszerzano ofertę wystawienniczą oraz pozyskano odpowiednią przestrzeń do przechowywania i prezentowania historycznych eksponatów szerokiej publiczności.

Największym projektem, w ramach którego do tej pory udało się otworzyć muzeum dla szerokiej publiczności z regularnymi godzinami otwarcia, jest przebudowa najstarszej części fabryki z nowymi wystawami i budową zaplecza dla zwiedzających. Ta szeroko zakrojone przedsięwzięcie realizowane było w ramach projektu pn. **Zabytki przemysłowe pogranicza otwierają swoje podwoje dla zwiedzających** (nr rej:

CZ.11.2.45/0.0/0.0/18_029/0001881), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Program Interreg V-A Republika Czeska - Polska w latach 2021-2023 i zakończonego uroczystym otwarciem we wrześniu 2023 roku. Dzięki realizacji tego projektu współpraca z polskim partnerem, Fundacją Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego na Śląsku, znacznie się pogłębiła, a tym samym nastąpiło znaczne połączenie muzeów po obu stronach granicy. Projekt obejmował również budowę godnego miejsca dla poszczególnych wystaw oraz kompleksową renowację dużej zajezdni fabrycznej kolei wąskotorowej, gdzie zwiedzający mogą teraz podziwiać szereg zabytkowych lokomotyw i pojazdów. Dawny budynek socjalny również przeszedł ogromną przemianę i jest obecnie miejscem dla dużych silników stacjonarnych, na górnych piętrach prezentowana jest historia fabryki, a odwiedzający mogą zobaczyć tu uproszczony proces pro-

dukcji włókienniczej, w szczególności przędzalnie i tkalnie z wieloma unikatowymi eksponatami. Całkowitą przemianą przeszły też dziedzińce a nowe oblicze zyskały też prawie wszystkie zabytkowe budynki fabryki Vonwillera.

Z Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Glacensis sfinansowano również uratowanie i rekonstrukcję zabytkowego budynku o konstrukcji muru pruskiego, w którym umieszczono wystawę przemysłowej obróbki drewna. Pierwszym udanym projektem sfinansowanym z funduszy europejskich był mikroprojekt dotyczący zagospodarowania terenu przed muzeum i związanej z tym budowy fabrycznej stacji kolei wąskotorowej, która podczas dni otwartych cieszy zarówno małych, jak i dużych zwiedzających.

Oprócz wyżej wymienionych projektów Interreg, muzeum jest również systematycznie

wspierane przez miasto Žamberk i samorząd Kraju Pardubického w realizacji wielu mniejszych projektów i organizacji wspólnych wydarzeń.

Rok 2023 był dla Muzeum Starych Maszyn rzeczywiście przełomowy, a zwieńczenie nastąpiło w sobotę 23 września, kiedy to z okazji dnia otwartych drzwi mogliśmy uroczystie zaprezentować szerokiej publiczności ukończoną rekonstrukcję dawnej fabryki włókienniczej **Vonville-r&Comp**. Sądząc po entuzjastycznych reakcjach odwiedzających, wydaje się, że był to sukces. Na to bardzo ważne wydarzenie sprowadziliśmy także dużą liczbę gościnnych eksponatów ze Słowacji, Polski i Niemiec - odwiedzający mogli więc podziwiać oprócz naszych bogatych zbiorów także inne działające eksponaty spoza naszego kraju. Wisienką na torcie był popołudniowy pokaz walk z I wojny światowej na łące przed fabryką przygotowany przez Wspólnotę Legionistów Czechosłowackich.

Na 2024 rok przygotowujemy już kolejne wydarzenia tematyczne i nowe trasy zwiedzania, aby nasze muzeum weszło w swój pierwszy pełny sezon "pełną parą" i zachęciło do odwiedzin wielu zadowolonych gości.

Michal a Pavla Bednářowie

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

MUZEUM ZIEMI KŁODZKIEJ

JUBILEUSZ MUZEUM ZIEMI KŁODZKIEJ W KŁODZKU

60 lat dla regionu 1963-2023

12 MIESIĘCY – 12 WYDARZEŃ
UPAMIĘTNIAJĄCYCH 60 LAT DZIAŁALNOŚCI MUZEUM ZIEMI KŁODZKIEJ

Rok 2023 dla Muzeum Ziemi Kłodzkiej oznacza świętowanie okrągłego jubileuszu 60 lat funkcjonowania instytucji.

Imponujący dorobek kłodzkiego muzeum obejmuje szereg ważnych, spektakularnych, nowatorskich i nagradzanych wystaw, wiele konferencji naukowych o fundamentalnym znaczeniu dla poznania i zrozumienia dziejów ziemi kłodzkiej, wreszcie liczne wydawnictwa naukowe i popularyzujące regionalne dziedzictwo. Katalog podjętych przedsięwzięć jest doprawdy obszerny i zróżnicowany, co – wraz z entuzjastycznym odbiorem oferty muzealnej przez mieszkańców – latami był uważany za wzorcowy dla innych regionalnych muzeów w Polsce. Zważywszy na trudne początki instytucji, pozbawionej placówki i prowadzącej ewidencję eksponatów na przysłowiowych walizkach, a także biorąc pod uwagę ogromne przedsięwzięcie, związane z trwającym dekadę remontem byłego konwiktów jezuickiego (1976-1986) – trzeba oddać należne uznanie ówczesnym organizatorom i pracownikom instytucji, nie tylko za podjęty wysiłek, ale również – o ile nie przede wszystkim – za jego jakość i niezwykłą siłę oddziaływania.

Z tego względu za optymalną formułą przypomnienia muzealnym Gościom i Bywalcem imponującego dorobku kłodzkiego Muzeum pomysłodawczyni i koordynatorka tego przedsięwzięcia, kustosz Joanna Stoklasek-Michalak, uznała cykl całorocznych spotkań pod nazwą „12 wydarzeń na 12 miesięcy”, realizowany w każdym miesiącu bieżącego roku. Formuła zakłada dwuczęściową prelekcję, której pierwsza część służy przypomnieniu wybranego wydarzenia z historii instytucji i stanowi główną kanwę spotkania, natomiast część druga podejmuje nowy temat, nawiązujący do przypominanego wydarzenia muzealnego. Jak dotąd zrealizowano 9 spotkań w następującej kolejności:

Styczeń • 1. Przypomnienie wystawy Chrystus narodził się w drodze do Łądka (2010-2011) – T. Gmerek; **2. Gdy się dziecię rodzi.** Motyw narodzin w Rodzinie Świętej w malarstwie – prelekcja J. Stoklasek-Michalak.

Luty • 1. Oczy czasu: Przypomnienie wystawy pod tym samym tytułem (1990); **2. Czas i jego sekrety** (obie prelekcje wygłoszone przez J. Stoklasek-Michalak).

Marzec • 1. Oratorium Glacianum: Wspomnienie obchodów jubileuszu Arnošta z Pardubic (2003-2005) i wystawy Kłodzko w średniowieczu (2009-2010); **2. Kłodzka religijność maryjna rodem ze średniowiecza** – wykład o kłodzkiej ikonografii maryjnej (obie prelekcje wygłoszone przez J. Stoklasek-Michalak).

spotkanie z Dyrektorką Krystyną Toczyńską-Rudysz

Kwiecień • 1. Kiedy dyrektor muzeum jest artystą: Przypomnienie sylwetek pierwszych dyrektorów MZK: Wacława Brejtera i Witolda Turkiewicza; **2. Całkiem przyjemna gawęda Krystyny Toczyńskiej-Rudysz** – wspomnienia wieloletniej Dyrektorki MZK o jej poprzednikach i codzienności muzealnej w 3 pierwszych dekadach działania instytucji.

Maj • 1. Atelier pięciorga: Przypomnienie wystawy Historia jednego atelier fotograficznego (J. Stoklasek-Michalak); **2. Pokaz fotografii Kłodzka** Władysława Winiewskiego z komentarzem T. Gmerka.

Czerwiec • 1. U Kłodzkich wód: Przypomnienie wystawy Uzdrowiska ziemi kłodzkiej – Łądek-Zdrój (J. Stoklasek-Michalak); **2. Polanica-Zdrój, najmłodsze uzdrowisko ziemi kłodzkiej** – przykład rozwoju w amerykańskim stylu – prelekcja H. Grzybowski.

Lipiec • JEZUICKIE THEATRUM SACRUM czyli wyznanie wiary w języku baroku: Orowadzanie po kościele jezuickim połączone z interpretacją ikonograficzną barokowych rzeźb, w nawiązaniu do wystawy Michał Klahr Starszy i jego Theatrum Sacrum (1992-1993) – J. Stoklasek-Michalak.

Sierpień • 1. Fenomen karty pocztowej: O muzealnej kolekcji dawnych kart pocztowych – prelekcja K. Oniszczyk-Awiżeń; **2. Przy-**

pomnienie wydawnictw o kartach pocztowych wraz z komentarzem o socjologicznym aspekcie pocztówek (obie prelekcje wygłoszone przez J. Stoklasek-Michalak J. Stoklasek-Michalak).

Wrzesień • 1. Rośliny leczące i gadające: Przypomnienie wystawy pt. 600 lat aptekarstwa kłodzkiego 1393-1993 autorstwa K. Oniszczyk-Awiżeń; (J. Stoklasek-Michalak); **2. Słuchając roślin** – spotkanie z Robertem Rientem, autorem książki pt. Wizje roślin, czyli 50 roślin leczniczych i jeden grzyb.

spacer po kościele jezuitów

rozmowa z Robertem Rientem

Do końca roku w ramach cyklu przewidziane są spotkania nawiązujące do wystawy z 1994 r. o Parku Narodowym Gór Stołowych (październik), wystawy sztuki artystycznej (wraz z otwarciem modernizowanej aktualnie wystawy sztuki), a także nawiązujące do księgozbioru muzealnego i pracy Biblioteki Naukowej MZK, prowadzonej przez kustosz Irenę Klimaszewską. Już też serdecznie Pastwa zapraszamy do wspólnego świętowania jubileuszu naszego Muzeum.

AKTUALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Trwa proces aktualizacji najważniejszego dokumentu strategicznego na szczeblu wojewódzkim. Zgodnie z harmonogramem realizowane są kolejne kroki prowadzące do przygotowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+. Spotkania, warsztaty i konsultacje są niezbędne do wypracowania ostatecznego kształtu dokumentu. Proces aktualizacji planuje się zakończyć w pierwszej połowie 2025 r.

Konieczność aktualizacji dokumentów strategicznych wynika z wielu czynników, zarówno natury formalnej, jak i faktycznej. Obowiązująca Strategia Województwa została uchwalona w 2018 r., nie uwzględnia więc takich ważnych okoliczności i megatrendów jak pandemia COVID, czy wojna w Ukrainie. Strategia Rozwoju Województwa powinna być zgodna z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego. Prace nad aktualizacją Strategii Województwa zostały podjęte, ponieważ perspektywa obowiązujących dokumentów krajowych, w tym m.in. Strategii na rzecz Odpowiedzial-

nego Rozwoju i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego została wyznaczona na rok 2030. Należy mieć także na uwadze trwające prace związane z Koncepcją Rozwoju Kraju do roku 2050. Wobec wskazanych okoliczności formalnych oraz biorąc pod uwagę dynamicznie zmieniającą się sytuację geopolityczną Samorząd Województwa już pod koniec 2022 r. rozpoczął proces aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa 2030+.

Pierwszym krokiem, 15 grudnia 2022 r. było przyjęcie przez **Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwały w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+**. Następnie **Zarząd Województwa Dolnośląskiego** podjął dnia 31 stycznia 2023 r. **uchwałę w sprawie określenia podmiotów zaangażowanych w proces opracowania Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+**. W uchwale określono skład i zadania poszczególnych gremiów biorących udział w procesie aktualizacji. Za cały

proces przygotowania nowej Strategii odpowiedzialne będą cztery zespoły: **Komitet Sterujący ds. SRWD 2030+, Regionalny zespół roboczy, Zespół operacyjny oraz Zespół Ekspertki ds. SRWD 2030+.**

Krok po kroku realizowane są kolejne punkty zmierzające do aktualizacji dokumentu strategicznego, jakim jest Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego. O ogromne znaczenie ma w tym procesie przygotowanie **Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej** oraz **Wniosków z diagnozy**, które powinna zawierać nowa Strategia Województwa. Wspomniane dokumenty zostały przygotowane przez Instytut Rozwoju Terytorialnego. Zawarte w nich informacje i wnioski stanowią bazę do dalszych prac opisanych powyżej zespołów. W powiązaniu z wnioskami płynącymi z Diagnozy województwa oraz trwającymi pracami nad aktualizacją Koncepcji Rozwoju Kraju do roku 2050, przygotowane zostały warsztaty tematyczne dla członków Regionalnego zespołu roboczego ds. SRWD2030+.

Pierwsze warsztaty odbyły się 23 października 2023 r. kolejne zaplanowano na 20 listopada 2023 r. Do udziału w nich zaproszono przedstawicieli dolnośląskich samorządów, uczelni, związków przedsiębiorców i pracodawców, organizacji pozarządowych, agencji rozwoju regionalnego, administracji rządowej w województwie, reprezentantów radnych Sejmiku Województwa oraz członków Zespołu operacyjnego i Zespołu Ekspertkiego ds. SRWD 2030+.

Warsztaty prowadzone są metodą **ko-kreacji** – czyli współtworzenia, definiowanego jako proces opracowywania produktu, jakim będzie nowa Strategia Rozwoju Województwa, **we współpracy z interesariuszami**. Interesariuszami w tym przypadku jest szerokie grono ponad 70 przedstawicieli różnych środowisk skupionych w ramach Regionalnego Zespołu roboczego, ponad 30 osób skupionych w ramach Zespołu operacyjnego oraz Zespołu ekspertów, którzy przeprowadzą również warsztaty ze studentami/uczniami. Istotne w tym procesie jest to, że pomysły będą zgłaszane oddolnie i analizowane przez ekspertów, których produktem finalnym będzie przygotowanie propozycji konkretnych zapisów wraz z rekomendacjami do ujęcia w nowej Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+.

Warsztaty prowadzone są nowoczesnymi metodami, wykorzystywanymi m.in. przez profesjonalne firmy zajmujące się doradztwem i wypracowaniem innowacyjnych rozwiązań, w zakresie metod foresightu strategicznego, m.in.:

- **Trend Impact Analysis**
- **World Cafe**
- **Futures Wheel**
- **Burza mózgów/Brain writing**

Uczestnicy warsztatów wypracowali wstępną listę rekomendacji dla Województwa Dolnośląskiego w zakresie możliwych szans i zagrożeń w podziale na obszary tematyczne (zróżnicowanie międzyregionalne i polityka

przestrzenna województwa, zdrowie, włączenie społeczne i edukacja, środowisko, efektywność energetyczna, turystyka i transport) z uwzględnieniem aspektów: społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Rekomendacje te staną się bazą dla opracowania celów strategicznych, operacyjnych, kierunków planowanych działań oraz ich oczekiwanych rezultatów. Efektem prac warsztatowych jest stworzenie misji i wizji rozwoju regionu dolnośląskiego.

Wypracowane podczas warsztatów rozwiązania posłużą do skonstruowania zasadniczych części nowej Strategii Rozwoju Województwa. Zostaną one także zamieszczone na stronie internetowej samorządu województwa, aby każdy mieszkaniec województwa mógł się z nimi zapoznać.

Wśród kolejnych działań związanych z aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+ wskazać należy przygotowanie projektu opisywanego dokumentu. Powstanie roboczej wersji Strategii jest konieczne dla podjęcia kolejnych kroków, wśród których są m.in.: przeprowadzenie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, konsultacje społeczne, przygotowanie spr-

wozданияz konsultacji społecznych, uzyskanie opinii Ministra Funduszy i Polityki Rozwoju, konsultacje Strategii z Wojewódzką Radą Dialogu Społecznego oraz Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Owocem tych wszystkich działań będzie opracowanie nowej Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030+. Dokument ten powinien zostać przyjęty wiosną 2025 r.

Możliwość przyjęcia ostatecznej wersji Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego w pierwszej połowie 2025 r. jest uzależniona od terminowej realizacji poszczególnych etapów całego procesu aktualizacji tego dokumentu. Obecnie prace przebiegają zgodnie z harmonogramem, dzięki staraniom poszczególnych podmiotów zaangażowanych w całą procedurę. Przed Województwem stoją jednak jeszcze liczne wyzwania w roku 2024. Konieczne jest dołożenie należytej staranności i wsparcie ze strony wszystkich zaangażowanych podmiotów, ponieważ przygotowywany dokument stanowić będzie punkt odniesienia dla wszystkich innych dokumentów strategicznych szczebla wojewódzkiego oraz lokalnego, w tym przede wszystkim dla strategii rozwoju poszczególnych dolnośląskich gmin, które powinny być zgodne ze strategią wojewódzką.

DROGĄ KRZYŻOWĄ "WSPÓLNIE W OBŁOKI"

– projekt Červenej Vody łączy

Červená
Voda

Gmina Červená Voda, która w ubiegłym roku z projektem Mokřad Březná wygrała w innowacyjnym konkursie Gmina 2030, realizuje także szereg innych udanych projektów.

„Każdy ciekawy pomysł jest dla nas w urzędzie wyzwaniem. Jesteśmy otwarci na innowacyjne pomysły i dążymy do tego, aby życie w gminie i jej okolicach stale się rozwijało i wzbogacało”, mówi burmistrz Ing. Petr Mareš, Ph.D. Nowa droga krzyżowa rozpoczyna się przy kościele w miejscowości Šanov i prowadzi

wzdłuż pastwisk i łąk przez objęte ochroną biotop do słynnej wieży widokowej o nazwie Křížová hora (Góra Krzyżowa). Odwiedzający przechodzą przez 14 stacji z kapliczkami. Każda z nich przedstawia jedną scenę z cierpienia Jezusa Chrystusa.

Droga krzyżowa jest wyjątkowa, ponieważ poszczególne sceny przedstawiają drewniane rzeźby umieszczone wewnątrz, zaprojektowane i ręcznie wyrzeźbione przez lokalnego rzeźbiarza Romana Bubáka. To on jest pomysłodawcą odtworzenia drogi krzyżowej, która była tu już w przeszłości. Pan Bubák zajmuje się rzeźbiarstwem i snycerstwem całe życie i regularnie upiększa okoliczne tereny swoimi rzeźbami. Co roku w ramach tradycyjnego wydarzenia **„Wędrowni z piosenką”** na terenie przed wieżą widokową rzeźbi nową rzeźbę, którą lokalni wolontariusze mogą potem samodzielnie po-

malować. Należy dodać, że pan Bubák zawsze przekazuje gminie rzeźby w darowiźnie.

Projekt pn. **"Wspólnie w obłoki"** był realizowany w ramach czesko-polskiej współpracy przy znaczącym wsparciu finansowym Euroregionu Glacensis. Budowa realizowana była przez firmę Služby obce s.r.o., kierowaną przez pana Pavla Procházkę. **„Bardzo się cieszymy, że udało się zrealizować całe przedsięwzięcie. Mamy nadzieję, że projekt znów nieco bardziej połączy wiernych z szeroką społecznością”** - mówi Bc. Iveta Nováková, menadżer projektu.

Uroczyste otwarcie drogi krzyżowej odbyło się przy pięknej pogodzie, w kameralnej atmosferze i przy muzycznym akompaniamentem orkiestry dętej z Jablonné nad Orlicí dnia 27 maja 2023 roku.

Ing. Alena Faltusová

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

CZESKO-POLSKIE ŚCIEŻKI DO PREHISTORII od Geoparku UNESCO po eozoik

Nová Paka może pochwalić się nową atrakcją. Stworzono tu wyjątkowy **paleopark ze ścieżką edukacyjną**, który przypomina znaczące dziedzictwo geologiczne tego regionu i łączy dzielnice Desatero i V Balkách, słynące z odkrycia skamieniałych roślin.

Sama ścieżka edukacyjna przedstawia historię planety Ziemia i ewolucję życia od najstarszych okresów i najbardziej prymitywnych przed-

stawicieli królestwa zwierząt po tych żyjących współcześnie. Oprócz informacji, na każdym przystanku na ścieżce umieszczono modele lub repliki skamieniałości dawnych zwierząt i roślin. Ścieżka kończy się na terenie Paleoparku, gdzie nawiązuje do niej kolejna część poświęcona fenomenowi skamieniałości na terenie Globalnego Geoparku UNESCO Czeski Raj, którego częścią jest Nová Paka. Paleopark Balka to obiekt z centrum obsługi turystów i wystawą plenero-

wą, na terenie którego znajdują się różne artefakty i skamieniałości. Na terenie obiektu przygotowane są też zajęcia, podczas których odwiedzający mogą spróbować swoich sił w pracy geologa, szlifierza lub poszukiwacza, np. płukanie minerałów, cięcie i szlifowanie kamieni półszlachetnych, odkrywanie skamieniałości itp.

Drugim partnerem wyżej wymienionego projektu była Gmina Bohuslavice nad Metují, która leży na obszarze zwanym Czeską Niecką Kredową. Jest to największa w Czechach jednostka geologiczna zbudowana ze skał osadowych.

W pobliżu miejscowości znajduje się ważne miejsce Zbytka, które jest pod względem geologicznym zbudowane właśnie z osadów kredowych. W przyległym parku w pobliżu urzędu gminy utworzono ścieżkę edukacyjną z okresu kredy z ciekawymi eksponatami z okresu mezozoiku i replikami rzadkich skamieniałości strukturalnych.

Ciekawe eksponaty z tego okresu można zobaczyć również we wnętrzu budynku urzędu gminy.

*Miasto Nová Paka,
Obec Bohuslavice nad Metují,
Regional Development Agency*

Zakończenie projektu „POD JEDNYM DACHEM 3“

Numer mikroprojektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/17_028/0001637

Wnioskodawca: Město Meziměstí

Partner: Mieroszowskie Centrum Kultury

Rozpoczęcie projektu: 01. 01. 2020

Zakończenie projektu: 30. 09. 2023

Regiony ziemi mieroszowskiej i meziměstskiej sąsiadują ze sobą geograficznie a miejscowości partnerów znajdują się w bliskiej odległości niespełna 7 km. Oficjalna współpraca między miastami rozpoczęła się na początku lat 90. XX wieku po otwarciu granic, kiedy to zawarto umowę o współpracy, która trwa nieprzerwanie do dnia dzisiejszego. Jako partnerzy projektu aktywnie uczestniczyliśmy w realizacji kilkudziesięciu wspólnych projektów. Dzięki zrealizowanym projektom jest zauważalny postęp w rozwoju gmin na polsko-czeskim pograniczu.

Projekt pn. **"Pod jednym dachem 3"** był kon-

tinuacją poprzedniego okresu planowania, kiedy to ze środków Funduszu Narodowego realizowano działania projektu pn. "Pod jednym dachem 2". Był to projekt nawiązujący, który dotyczył wzajemnej współpracy mieszkańców miast Mieroszów i Meziměstí w zakresie działań sportowych i rekreacyjnych. Partnerem wiodącym projektu było miasto Meziměstí a partnerem Mieroszowskie Centrum Kultury.

W trakcie realizacji **po stronie czeskiej odbyło się 67 wydarzeń sportowych, turystycznych, społecznych i kulturalnych a po stronie polskiej 40**. Celem projektu było wsparcie współpracy partnerskich instytucji,

uatrakcyjnienie regionu dla jego mieszkańców, co znacznie podniosło jakość życia na polsko-czeskim pograniczu. Na przestrzeni lat w realizacji działań rekreacyjnych wzięło udział **ponad 8000 aktywnych uczestników z obu stron granicy**. Efektem tej współpracy jest nawiązanie nowych i wzmocnienie istniejących kontaktów pomiędzy oboma partnerami, którzy wspólnie zrealizowali już trzeci projekt o podobnym charakterze.

Dzięki programom współpracy transgranicznej, czy to były karnawały dla dzieci, międzynarodowe biegi, turnieje siatkonogi, siatkówki, piłki nożnej czy szachów, koncerty, wycieczki, jarmarki i festiwale, uczymy się wzajemnego szacunku i zrozumienia naszego sąsiada z drugiej strony granicy. Są to bardzo solidne fundamenty dla budowania wzajemnego zaufania, które jest niezbędne do realizacji wspólnych przedsięwzięć i projektów.

Różne wydarzenia projektowe cieszyły się dużym zainteresowaniem uczestników, którzy doświadczali nie tylko pięknych wrażeń, ale także odczuwali wielką radość ze zdobytych nagród, pucharów i medali czy gadżetów upo-

minkowych i koszulek, które mogli otrzymać właśnie dzięki dofinansowaniu ze środków EFRR w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska.

Dzięki zainteresowaniu rozwojem relacji międzyludzkich oraz dzięki efektywnemu wykorzystaniu środków (całkowity budżet projektu 185 565,75 EUR) i kreatywnemu przygotowaniu projektów (organizatorzy wydarzeń przepracowali łącznie 2 408 godzin na wydarzeniach), w maju tego roku ponownie przygotowaliśmy wspólny projekt pn. **"Spotkania bez granic"**. Wybrane będą właśnie takie projekty, które mogą wykazać znaczący pozytywny wpływ na polsko-czeskie pogranicze.

Wierzmy, że projekt będzie udany a oferta działań rekreacyjnych podczas wspólnych wydarzeń przyczyni się do wzrostu poziomu współpracy instytucji na polsko-czeskim pograniczu poprzez realizację wspólnych spotkań dla mieszkańców miast partnerskich i będzie impulsem do organizacji kolejnych wspólnych projektów.

Ivana Ptáčková
Miasto Meziměstí

OGŁOSZENIE NOWEGO FUNDUSZU MAŁYCH PROJEKTÓW 2021-2027

Interreg

Spolufinancováno
Evropskou unií

Česko – Polsko

Szanowni wnioskodawcy i zainteresowani Funduszem Małych Projektów,

z przyjemnością informujemy, że w dniu **1 listopada 2023 r. został ogłoszony nowy Fundusz Małych Projektów w Euroregionie Glacensis na lata 2021-2027** (priorytet 4 "Współpraca instytucji i mieszkańców", Cel 4.2 – Pogłębianie więzi transgranicznych mieszkańców i instytucji pogranicza czesko-polskiego) w ramach Programu Interreg Czechy-Polska 2021-2027.

Nowy Fundusz Małych Projektów będzie realizowany do 2029 roku.

Jednocześnie z dniem 1 listopada 2023 r. ogłoszono **pierwszy nabór małych projektów w priorytecie 4**. Termin składania wniosków projektowych w pierwszym naborze upływa **29.02.2024 r.** Po tym terminie zostanie otwarty od razu drugi nabór małych projektów w priorytecie 4. Wnioski projektowe składane są za pośrednictwem systemu monitorującego, stworzonego specjalnie na potrzeby małych projektów. Nowy system monitorujący jest zdecydowanie prostszy, jego wypełnianie jest intuicyjne i ogólnie opracowanie wniosku projektowego jest znacznie uproszczone. System monitorujący dla małych projektów dostępny jest pod adresem <http://fmp.cz-pl.eu/>.

Na stronach internetowych www.euroglacensis.cz dostępne są również **Wytyczne**

dla wnioskodawców wraz z wszystkimi załącznikami, które są głównym dokumentem Funduszu, określającym wytyczne metodyczne dotyczące przygotowywania wniosków projektowych i zawierającym istotne informacje, z którymi powinien zapoznać się wnioskodawca aplikujący o dofinansowanie z Funduszu Małych Projektów.

W okresie programowania 2021-2027 nowością jest to, że każda strona narodowa Euroregionu będzie zarządzać własną osią priorytetową:

- **Polska strona Euroregionu Glacensis jest Zarządzającym FMP dla PRIORYTETU 2 - TURYSTYKA, CEL 2.1** (alokacja: 3 280 000 euro).
- **Czeska strona Euroregionu Glacensis jest Zarządzającym FMP dla PRIORYTETU 4 - WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI I MIESZKAŃCÓW, CEL 4.2** (alokacja: 4 552 800 euro).

W praktyce oznacza to, że wszystkie projekty złożone w priorytecie 4, czyli projekty zarówno polskich, jak i czeskich wnioskodawców, będą obsługiwane przez czeską stronę Euroregionu Glacensis z siedzibą w Rychnovie nad Kněžnou, a wszystkie projekty złożone w priorytecie 2 będą obsługiwane przez polską stronę Euroregionu Glacensis z siedzibą w Kłodzku.

Jednak szkolenia dla wnioskodawców i konsultacje dotyczące projektów będą nadal prowadzone po obu stronach granicy. Podczas szkoleń zapewnione będzie tłumaczenie, a osoby zainteresowane konsultacjami będą mogły konsultować swój planowany

projekt po swojej stronie granicy podczas dni konsultacyjnych, których terminy zostaną umieszczone na stronie internetowej <https://www.euro-glacensis.cz/konzultacni-dny.html>.

Planowane ogłoszenie pierwszego naboru Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Glacensis w PRIORYTECIE 2 planowane jest na grudzień 2023 roku.

PODSUMOWANIE FUNDUSZU MIKROPROJEKTÓW 2014-2020

Fundusz Mikroprojektów 2014-2020 w ramach Programu Interreg V-A Republika Czeska - Polska został w Euroregionie Glacensis ogłoszony dnia 5 maja 2016 r. i zakończony na dzień 31 października 2023 r.

W ciągu tego 7,5-letniego okresu w Euroregionie Glacensis **zakończono i dofinansowano 526 mikroprojektów**. Natomiast na całym polsko-czeskim pograniczu za pośrednictwem wszystkich Funduszy Mikroprojektów

zarządzanych przez sześć Euroregionów funkcjonujących na polsko-czeskiej granicy dofinansowano prawie dwa tysiące mikroprojektów (konkretnie 1994 mikroprojekty). W Funduszu Mikroprojektów w Euroregionie Glacensis można było dofinansować projekty, które wpisywały się w oś priorytetową 2 lub oś priorytetową 4.

Jana Čejpová
kierownik Funduszu Małych Projektów

OKRĄGŁY KALENDARZ 2024

Wydawca Euroregion Pomezi Čech, Moravy a Kladzka – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska

Redakcja dla czeskiej części – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz
Redakcja dla polskiej części – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl
Opracowanie graficzne: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou